LIBRARY OF ... WASHINGTON D C

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LII. Ч. 144. НЮ ЙОРК І ДЖЕРЗІ СИТІ, четвер, 27-го липня 1944. No. 144. NEW YORK and JERSEY CITY, Thursday, July 27, 1944. VOL. LII

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 4-0807 THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

СИНТЕТИЧНА ҐУМА СПОВНЯЄ СВОЇ ЗАВДАННЯ

ВАШИНҐТОН. — Полковник Бредлі Дюї, директор Бюра для Ґуми, зголосив резиґнацію зо свого становища. Він заявив, що продукція штучної ґуми в Злучених Державах осягнула такі розміри, що вона задоволяє потреби краю. Дюї сказав на пресовій конференції, що теперішня продукція перейде границю 22,000 наколісків для авт, яку то висоту поставило бюро недавно. Нормальна продукція в мирових часах вимагає 50,000 до 55,000 наколісків для потреб краю. — Остається ще незаспокоєна потреба важких ґумових коліс, але це можна буде осягнути, коли притягнеться до роботи яких 6,000 нових робітників, з них половина мусять бути сильні й здорові мужчини. Коли це станеться, твердить Дюї, Злучені Держави будуть незалежні від природних джерел ґуми на Далекому Сході.

ЗБІЛЬШАТЬ ПОБІР РЕКРУТА ДО МАРИНАРКИ.

ВАШИНҐТОН. — Секретар маринарки Джеймс Форестал виявив, що команда военної маринарки потребуватиме 8,000 свіжих рекрутів місячно додатково до цієї квоти, яка вже була давніше назначена. Значить загальне число нових рекрутів до маринарки досягне 30,000 кожного місяця, поки не буде виповнене число 300,000 додаткових рекрутів упродовж біжучого року. У деяких родах служби при маринарці приймають ще добровільні зголошення, а коли не буде добровольців, то запотребування мусить бути виповнене дорогою примусового побору.

НІҐРИ ГОЛОСУЮТЬ ПРИ ДЕМОКРАТИЧНИХ ПРАВИБОРАХ.

ЛИТЛ РАК (Арканзо). — Внаслідок рішення Найвищого Суду, що ніґрів не можна виключати від правиборів, ніґри виборці взяли участь у голосуванню при правиборах Демократичної Партії, щоб настановити кандидатів на різні виборні становища. Ні з одного виборчого округу не наспіли зажалення, що ніґрів не допущено до голосування.

20,000 РОБІТНИКІВ ПОТРІБНО У ВІДЛИВАРНЯХ.

ВАШИНҐТОН. — У продукції заліза настала кріза, а її не мож зарадити, доки не зголоситься 20,000 свіжих робітників у відливарнях. Таку думку висловив директор Комісії Робучої Сили Пол Мек Нат. Продукція заліза потрібна для виробу нових тенків, артилерії, кораблів та літаків.

ЖУРЯТЬСЯ ЗАЛЕГКИМ МИРОМ ДЛЯ ЯПОНІЇ.

ВАШИНҐТОН. — Високі урядовці маринарки й армії вітверто вийшли з проблемою, яка журила їх уже місяцями, а це, як не допустити до цього, щоб Америка згодилася на легкі умови миру для Японії, після цього, як в Европі настане замирення. Про цю справу заговорили такі особи, як секретар маринарки Фжеймс Форестал, секретар війни Генрі Л. Стимсон, головний командант американської военної фльоти адмірал Ернест Дж. Кінґ і начальник морських операцій адмірал Вилйєм П. Галсі. Загально панує переконання, що війна в Европі скінчиться скорше ніж на Пацифіку. Але, щоб утривалити будучий мир, війна на Пацифіку мусить тривати доти, доки аліянтські сили не ввійдуть в саму Японію.

ЗАКИДАЄ ПРЕЗИДЕНТОВИ НАДУЖИТТЯ ВЛАДИ.

НЮ ЙОРК. — Предсідник Краєвого Комітету Републиканської Партії Герберт Бравнел прилюдно обвинувачує президента Рузвелта в надужиттю влади. Бравнел твердить, що на тиждень перед конвенцією Демократичної Партії в Шікаґу през. Рузвелт переїздив через Шікаґо і тоді стрінувся з провідниками Демократичної Партії для порозуміння в справі передвиборчої стратеґії. Використовуючи своє становище начального команданта збройних сил, президент дав поручення военному цензорови замовчати про свій побут, а тим, на думку Бравнела, допустився надужиття свого уряду. Таке промовчування є противне американській традиції щодо свободи новинок і преси, думає Бравнел.

ВИСИЛАЮТЬ НА ПОЛЕ БОЮ ПСІВ ДО ВІДКРИВАННЯ МІН.

ВАШИНҐТОН. — Вчасі походу американських військ на европейських фронтах терплять вояки великі втрати внаслідок земних мін та різних штучних винаходів, що їх підкладають німці вчасі відвороту. Для облекшення вишукування цих засідок американський департамент війни придумав спеціяльну тресуру псів. Велику кількість таких псів перевезено тепер на боєві фронти, де вони роблять знаениту службу. Це виявив секретаріят війни.

ШУКАЄТЕ ПРАЦІ? — Наперед погляньте на оголошення нових робіт у „Свободі".

Відкликання посла потрясло Арґентиною

БУЕНОС АЙРЕС (Арґентина). — Відкликання д-ра Адріяна Е. Ескобара, арґентинського амбасадора з Вашинґтону прийшло як несподіванка для арґентинської публики. Загальне поняття в краю було досі таке, що напруження між Злученими Державами й Арґентиною ослабає, аж тут виявилося, що дійсна кріза щойно надходить.

Настрій населення ще погіршився свідомістю, що з усіх заграничних амбасадорів осталися в Арґентині лише посли параґвайський і еспанський.

ПРИЙШОВ ЧАС НА МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ДОГОВОРИ

НЮ ЙОРК.—Думку про конечність заключення міжнародних економічних договорів заки прийде до створення постійної організації Миру пропаґує бувший піксекретар стейту Сомнер Велес у дальшій синдикованій статті. Велес стверджує, що під натиском президента Рузвелта створено досі дві міжнародні економічні орґанізації, які вже функціонують, а це Адміністрація Риліфу й Регабілітації Обєднаних Держав (ЮНРРА) і Харчева та Рільнича Комісія Обєднаних Держав. Висліди конференції в справі стабілізації монети й заложення міжнародного банку ще не мають признання, а інші конференції щойно упляновані.

Тепер саме приходить час, коли такі міжнародні конференції з відповідними договорами треба якнайскорше перевести, але трудноці панують в тому, що ці проєкти форсує лише президент Злучених Держав, Колиб давніше були покликали до життя Екзекутивну Раду Чотирьох Великих Потуг, як це плянував Велес, тепер цими справами булаб журилася Екзекутивна Рада, а не одні Злучені Держави.

НАДІЮТЬСЯ УГОДИ ПРО ПЕТРОЛІЙ МІЖ АМЕРИКОЮ Й АНҐЛІЄЮ

ВАШИНҐТОН. — Делеґації Злучених Держав і Анґлії для конференції в справі петролію розпочали наради під знаком створення світової комісії для петролію. Тому, що заздалеґідь конференція була добре підготована, треба надіятися, що вона скінчиться впродовж 10 днів. Головною точкою, над якою мають делеґати радити є, як допустити інші держави до членства в цій комісії.

---

16 німецьких ґенералів взиває німців до здачі

МОСКВА. — Московські ґазети подають повний текст публичного заклику 16 німецьких ґенералів у советському полоні до німецького війська. Ґенерали взивають військо здатися, бо Німеччина війни виграти не може, а дальше воювання мусить покінчитися непотрібним проливом крови на німецькій території й нищенням Німеччини.

Ґенерали приписують програну німецької армії постійним стратеґічним помилкам Гітлера. Ґенерали перечисляють помилки Гітлера. Ґенерали радять офіцирам зірвати негайно з Гітлером і цілою керівною клікою довкола нього, не слухати дальших приказів Гітлера й здержати негайно дальше ведення війни.

СОВЄТИ ВИЗНАЮТЬ ПОЛЬСЬКИЙ КОМІТЕТ

МОСКВА. — Заграничний комісаріят советського союзу подав до публичного відома, що советський уряд рішився ввійти в порозуміння з Польським Комітетом Національного Визволення в справі цивільної адміністрації польської території, визволеної з ворожої окупації.

У заяві говориться, що Польський Комітет зробив з советським урядом угоду щодо східної границі Польщі. Заява називає Польщу суверенною, приязною й союзною державою. Червона армія, мовляв, вступає на територію Польщі тільки в цілі воювання проти ворога. Вона оставляє всю адміністрацію в руках Польського Комітету. Совєтський уряд, мовляв, не має супроти Польщі ніяких суспільних ні політичних цілей; ці справи належать до польського народу.

ЛОНДОНСЬКІ ПОЛЯКИ ПРОСЯТЬ ДОПОМОГИ АЛІЯНТІВ

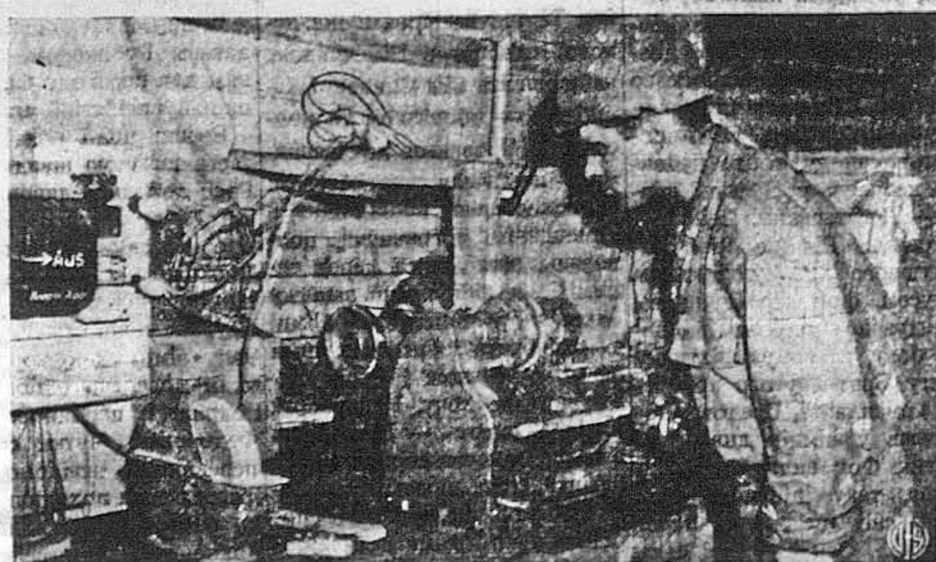
ЛОНДОН. — Зараз по проголошенню советського визнання Польського Комітету Національного Визволення пішли Станіслав Міколайчик, премієр, та Тадеуш Ромер, міністер заграничних справ польського уряду на вигнанню, на конференцію до Антонія Ідена, британського секретаря заграничних справ. Вони відай хотіли довідатися, чи Британія знала наперед про советські посунення В тому напрямі ставили до уряду запити в британськім парляменті посли з консервативної партії.

Лондонський „Дзеннік Польскі", офіційний орган польського уряду на вигнанню, заявляє, що Польському Комітетови прийдеться важко добиватись признання себе польським урядом у Польщі. Прийдеться советам піддержувати Комітет штучними способами при життю. Мовляв, співпраця між Польщею й Росією можлива тільки тоді, як про цю справу порозуміється советський уряд у Москві з польським урядом у Лондоні.

„Дзеннік Польскі" теж покпиває зо заповідженої Польським Комітетом Національного Визволення програми аграрної реформи й парцеляції великої посілости.

ПОЛЬСЬКИЙ АМБАСАДОР У ВАШИНҐТОНІ КЛЕЙМУЄ ПОЛЬСЬКИЙ КОМІТЕТ

ВАШИНҐТОН. — По дорозі на конференцію в департаменті стейту в справі нових посунень советського уряду польський амбасадор Цехановскі назвав Польський Комітет типічним кукловим урядом, накиненим Москвою.

ЦЕ НЕ ВОЄННИЙ ПІДСТУП, А ВОЄННА ЗРАДЛИВІСТЬ. — Коли Аліянти заняли французький порт Шербурґ, вони найшли там на подвірю одного німецького шпиталю трок з написсю „Червоний Хрест", а и там на подвірю одного німецького шпиправи рушниць. Американський вояк оглядає зрадливий „амбулянс".

АЛІЯНТИ ПОЧИНАЮТЬ НОВУ ОФЕНЗИВУ В НОРМАНДІЇ

НАЙВИЩА КВАТИРА АЛІЯНТСЬКИХ ЕКСПЕДИЦІЙНИХ СИЛ. — Американські війська під командою ґенерала Бредлія почали новий несподіваний удар проти німців здовж дороги зо Сан Льо до Перієра. Офензиву попередив летунський і артилерійний бараж рівного якому ще певно досі не було.

Подробиць цеї офензиви ще не подано до публичного відома. Видно військова влада оточила тайною умовини цеї офензиви. Донесення з фронту подають одначе, що американські лінії посунулися вперед, у деяких секторах на півтора милі.

На східній частині аліянтського фронту британські війська під командою ґенерала Демпсія бються завзято, аби вдержати добутки на полудне від Каену.

У баражу, що попередив американський наступ на німців, взяло участь коло 3,000 літаків, які обкидали поверхню 10 квадратових миль від 10. години рано до пів 1. години сполудня фраґментаційними шрапнелями й бомбами з матеріялів високої вибуховости. Скинено там бомб загальної ваги 6,000 тон. Підчас баражу ворожі вояки поховалися в лисичі діри, а по закінченню баражу ті, що осталися при життю, вийшли й ставили наступаючим американцям досить добрий опір.

БІЛЬШЕ АКТИВНОСТИ НА МОРЮ.

Британський нищитель „Форестер" наскочив на групу німецьких човнів при розі Д'Антіфер та розігнав її. Потім відділ британських прибережних човнів звів коло того самого рога бій з іншою ґрупою німецьких човнів. Один з воєнних човнів занявся від вибуху торпеда, а інший дістав багато стрілів з гармат. Атакуючі човни мали дуже малі втрати.

Британські й американські прибережні кораблі затопили здовж західного побережжя північної Італії за останні місяці 22 ворожі кораблі. Між німецькими затопленими кораблями є два німецькі нищителі. Два інші німецькі нищителі ушкоджено й відай затоплено. Аліянти втратили у тих усіх боях 6 офіцирів і моряків убитими та 26 ранених та мали легкі ушкодження для кораблів, що брали участь у боях.

АЛІЯНТИ ПОСУНУЛИСЯ 2 МИЛІ ДО ФЛЬОРЕНЦІЇ.

РИМ. — Аліянтський наступ на Фльоренцію наближився до цілі за останню добу на дві милі. Німці обороняють завзято це останнє велике місто на Ґотійській лінії, але посилення офензиви проломлює завзятий німецький опір.

Американські війська укріпляють свої позиції на полудневім березі ріки Арно.

ЛЬВІВ ОКРУЖЕНИЙ, ЧЕРВОНА АРМІЯ НАД ВИСЛОЮ.

ЛОНДОН. — Вісти зо східного фронту виявляють щораз важче положення німецьких військ. На півночі червона армія відтяла Двинськ від усіх залізничих комунікацій, посунулася на півтретя милі до Білостоку, наближаючися на 26 миль до Східної Прусії та дійшла вже в місцях до ріки Висли, про яку німці нераз говорили, що російським військам її більше не бачити. Далі на полудни червона армія поробила поважні поступи в Галичині та підсунулася значно до чеськословацької границі.

У Холмщині червона армія заняла міста Красностав і Замость та сотку довколичних місцевостей. Червона армія заняла міста Янів, Городок і Сокільники у Львівщині та місто Рудки в Дрогобиччині, як також місцевости: Яричів Новий, Барівщиці, Романів, Водники, Давидів, Сихів, Кожевники, Солонку й Товщів. Червона армія докінчила окруження міста Львова з усіх сторін та почала вже битися з ворогом на окраїнах міста. Під Львовом червона армія взяла в полон німецького ґенерала Гавфе з усім його штабом і військом.

У Станиславівщині червона армія заняла міста Болшівці, Жовтень і Отинію, як також села: Комарів, Доброволяни, Вільшаницю, Вікняни, Олешу, Тарновицю Пільну, Гаврилівку, Парище й Майдан Горішній. Цей останній лежить 6 миль від Делятина, останнього міста під чехословацькою границею.

ПОВАЖНИЙ ПОСТУП НА ҐВАМІ.

ПЕРЛ ГАРБОР. — Американські війська поробили поважні поступи на обох набережних підмістях на острові Ґвамі. Вони сподіваються обєднати незадовго обі позиції в одну безперервну боєву лінію. Американці вбивають 8 ворогів на кожного свого втраченого вояка.

КИТАЙЦІ ВИДЕРЖУЮТЬ ОБЛОГУ ГЕНҐЯНҐУ.

ЧУНКІНҐ. — Два зізольовані китайські ґарнізони в провінції Гунані далі відбивають завзято очайдушні японські атаки на цей важний стратеґічний пункт на залізниці Кантон-Чанґша. Китайський Командант каже, що китайські війська в центральнім Китаю дефінітивно здержали ворожий наступ на провінцію Гунан.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 595 — 7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

Письмовний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрім оголошуючий хоче мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

ПОЛЯКИ МІЖ СОБОЮ

В україножерних польських часописах у передвоєнній Польщі можна було бачити часто зовсім правильні „колюмни" під наголовком: „Українці між собою" або „Русини між собою". Писалося в них про боротьби, спори й сварки між українцями, при чому за такі часто представлялося навіть прості найприродніші різниці поглядів між партіями й ґрупами. Мала ця рубрика на цілі викликати в польському громадянстві й в ширшому світі враження, що українці це недозрілий народ, розділений і розбитий на ґрупи й ґрупки, народ, який не має одної волі, словом народ, з яким другий народ ні держава не може в нічому договоритися.

Ця постійна рубрика вшехпольських ґазет приходить українцям на гадку тепер, коли серед польського народу діються річи, які жадні відплати полякам українці моглиб справді затитулувати: „Поляки між собою". Як відомо, в Лондоні існує ще від розгрому Франції так званий польський уряд на вигнанню. Має він щось у роді парляменту й немовби виконний уряд що, будучи на іміґрації, ледво чи може що робити поза пропаґанду. Має своїх дипльоматичних представників по аліянтських краях, і через них дістає фінансову піддержку від Аліянтів, між іншим з американського „ленд-лізу". Його армія, котрої основою були полки, зорґанізовані й узброєні Росією, воює в Італії. Цей уряд представляє себе одиноким леґальним урядом Польщі, безперервним наступником правних урядів Польщі. Він стоїть за ненарушність передвоєнних границь Польщі, хоча до неї він хотів би ще приєднати поважні частини передвоєнної Німеччини. Він каже, що його признає за уряд весь польський народ у Польщі.

Проти цього уряду повстає тепер як уряд інша ґрупа поляків. Вона повстала в Холмі, котрий вона називає першим більшим польським містом, визволеним з німецької окупації. Вона представляє себе не за еміґрацію, а за адміністрацію на місці, в самій Польщі. Ця адміністрація піднімає претенсії тільки до корінних польських земель і зреклася претенсій до передвоєнних східних воєвідств, як до земель українських, білоруських і литовських. Вона має коло себе польські полки, створені при активній фінансовій допомозі совєтів. Вона хоче негайно перевести земельну реформу, як свою першу суспільну реформу. За її заявами, польський уряд у Лондоні не уряд, а ґрупа польських назадників, які натягають неконституційні рішення, аби себе представити урядом. Вона каже, що той нібито уряд до Польщі ніколи не вернеться.

Між цими двома ґрупами розвивається тепер завзята боротьба. Одна сторона клеймує другу як узурпаторів, зрадників народу, чужих наймитів, куклову креатуру. Кожна при тому спирається в поважній мірі на чужу поміч, лондонська ґрупа на Британію й Америку, холмська на совєти.

Зо суперечних заяв обох ґруп одно є безсумнівною правдою, що в польських справах видно що раз більшу ролю відограють непольські чинники, що є терпкою відплатою долі народови, котрий ніколи не лишав своїх сусідів у спокою.

РОСІЯ Й МИР

„Хтонебудь засяде як відповідальний член мирової конференції, буде засипаний впертими домаганнями, які, по найбільшій частині не будуть мати ніякого певного значіння для нього.

— Чи то ви приготовляєте всесвітній мир? Чи ви думаєте теж признати нам справедливість?

— А хтож ви такі?

— Ми українці... Хтож то є ті українці?

„Я не знаю іншого предмету, на котрий важче булоб відповісти як на справу України"...

Оце початок VII. розділу у книжці, під наг.: Russia and Peace by Bernard Pares. Книжку написав Бернард Перс, котрий знає Росію від 1898 р. Він як урядовий британський кореспондент перебув початки російської революції з російською армією на фронті від 1912 до 1917 р., опісля був при британській амбасаді, а вже вчасі панування Совєтів відбув кілька подорожей туди, останню в 1939 р.

У книжці застановляється автор критично над різнородними питаннями, які мусів розвязувати російський уряд, всеодно, царський чи большевицький. Отже обговорює такі справи, як комунізм у Росії, справу польську, справу українську, відношення до сусідів, відношення до теперішних воєнних союзників, а на самому кінци приходить до вирішення основного питання, тобто: яке становище займе Росія в справі миру?

Треба признати, що Перс має відвагу глядіти правді в очі і не виминати ані не збувати мовчанкою ніяких дразливих питань. Автор якраз вважає помилкою у минувшині політику промовчування різних питань звязаних з Росією, всеодно, хтоб це не був. Найбільше дістається самій Росії, тобто її правителям за те, що вони не по людяному та не по правді вирішували різнородні питання і тому мусіла Росія все те відпокутувати. Так напр. Перс гостро осуджує Росію за неполагодження етнічно-національного питання різнородних російських народностей і згадує, що „федеративна засада була завжди єдиним способом полагодження російської внутрішньої або окраїнної проблєми".

Автор признає Ленінови, що він теоретично вмів розвязати національне питання, але змішав його з питанням поневолених кляс. Справу затемнено опісля диктатурою комуністичної партії з центра. Національні змагання України винищувано кількома наворотами. При різних чистках урядової опозиції винищувано велике число урядовців з автономічних републик. В 1923 р. перезвано цілу совєтську державу на „Союз Совєтських Соціялістичних Републик" навіть з правом сецесії, але все те показалося неправдою вже на самім початку, в справі републики Грузії, де при владі були меншевики. У грудні 1936 року знову ближче визначено ці права на підставі плянів самого Сталіна. Створено 16 републик, загрожено карами кожному, хто посмів би обмежувати права громадян за їх національну принадежність, а в лютім 1944 навіть признано цим републикам право до окремих армій та до заграничної політики — „але треба ще виждати, щоб переконатися, як це покажеться у практиці. З другого боку" — каже автор — „це є рішуче задокументування єдности України або Білоруси".

Переповівши докладно відношення українців до Совєтів в згаданім уже на вступі розділі VII. книжки, автор приходить до висновку: „На підставі цілковитої переміни російської політики в національній справі, полагодження відносин між росіянами й українцями мусить бути полишене інтересованим сторонам. Посторонне вмішування в ці справи не має таксамо місця, як вмішування в Американській Громадянській Війні... Одно є певне, що в Совєтскім Союзі нарід буде мати більше значіння, ніж перд тим... Кожен англієць, маючи на оці приклади Австралії й Канади, може лише бажати найповнішого розвитку ґенія України".

Переходячи до заключення в справі порушеного в книжці предмету, тобто „Росія й мир" в кінцевім уступі, автор книжки каже:

„Дорога до миру може бути простіша, а навіть і лекша, ніж дорога назад до війни, але це залежить від походу вперед. Першим конечним кроком у зносинах з Росією є завжди йти й говорити з ними. Ми навіть можемо бути здивовані, як легко ми можемо розуміти себе взаємно.

„Я думаю, що це власне висняює успіх аліянтських конференцій в Москві (1. листопаду) і в Теґерані (1. грудня). Методою в кожній з тих конференцій була безпосередна стріча... Росіяни особливо чуткі на вітверту розмову. Вони більше дитинні, ніж ми, й більше відчувають успіх, коли вони самі є господарами. І вони мають рацію: Бо гостинність витворює атмосферу згоди... Питання треба розтрясати відкрито і треба сказати ясно, в чому ви з ними не годитеся й для яких причин... Сталін мусить зробити тесаме, якщо він хоче до чогось дійти... Він має характер росіянина, що хоче стояти осторонь від усього і перебувати в своїй хаті. Але він потребує миру,.. тому він зрозуміє, що він мусить сповняти свою частину у розбудові світового миру... Коли він дістане границі, до яких Росія на підставі минувшини й теперішности має право, він вернеться домів, щоб викінчити велике завдання, яке він собі поставив, а яке мусіло бути відложене через літа знищення вчасі інвазії"

Приманлива пісня анґлійця мабуть викличе між американцями прихильний відзив. Одначе варт почути відповідь ще від самого Сталіна, або хоч від когось, хто може про нього або таки в його імени говорити.

Микола Чубатий.

Ватикан та майбутній мир

В перших днях червня негайно після вступлення аліянтських військ до Риму през. Рузвелт на ново вислав Майрона Тайлора як свого особистого представника до Ватикану. Подібну місію сповняв вже Мирон Тайлор при Ватикані ще перед вступленням Італії до світової війни. Після вступлення фашистівської Італії до війни по боці Німеччини, він той пост покинув. Місяць пізніше по повороті М. Тайлора на свій пост зовсім несподівано принесла світова преса доволі сензаційну вістку, що на авдієнції у папи явився американський секретар війни Генрі Стимсон та відбув з папою довшу конференцію. Ті два факти звернули знов увагу світа на можливу ролю Ватикану як посередника в мирових переговорах, дарма, що становища Ватикану та Аліянтів до справи майбутнього миру здавалобся доволі різні.

Становище Ватикану в справі майбутнього мира.

Своє становище в справі майбутнього мира зясував теперішний папа Пій XII., як відомо сам довголітній дипльомат Ватикану та перед вибором на папу керманич заграничної ватиканської політики як секретар стану, у відомих пяти точках, виголошених в навечерія Різдва 1939. Тоді папа став на становищі, що майбутній мир мусить опиратися не на силі, але на справедливости. Мир та справедливість це по думці папи дві невідлучні річи. Немає справедливости немає тривалого мира. Це засада, яку приняв нині цілий католицький світ, за такий мир молиться нині на світі по всіх католицьких церквах біля 400 міліонів католиків, що становлять потужний моральний чиник в будучім укладі світа.

Майбутній мир згідно з Різдвяною промовою папи мусить узгляднити права малих та великих народів жити своїм власним життям; була там навіть згадка про визволення доси поневолених народів.

Другий раз забрав слово в справі майбутнього мира дня 2. червня 1944 на засіданні колеґії кардиналів, де заявив, що ніяка сторона не може прямувати до цілковитої побіди та до цілковитого знищення противника, бо така засада не принесе тривалого мира. Мир не повинен бути подиктований, але створений на як найширшій базі порозуміння обох воюючих сторін, побідників та побіджених. Форма виголошення таких засад майбутнього мира на засіданню колеґії кардиналів, що по старому звичаю Католицької Церкви означає найбільше торжественну та офіціяльну форму, викликати мусіло занепокоєння по стороні Аліянтів, бо проголошена засада папи в справі майбутнього мира є прямо протилежна до принятої Аліянтами засади — безоглядної капітуляції держав Оси. Різдвяна промова папи про мир, опертий на справедливости та на праву всіх народів улаштувати своє життя по свому бажанні далеко відходить від теґеранської засади — сфери впливів чотирьох потуг, яка на ділі цілі народи в Европі віддає під панування Росії, нікотрому з менших та середних народів небажане. Ось такі розходження поміж офіціяльним поглядом аліянтської політики улаштування майбутнього світа та поглядами Ватикану склонили през. Рузвелта на ново вислати Майрона Тайлора до Ватикану на свою стару позицію, як тільки навинулася перша нагода. Бажання вирівнати погляди Америки та Ватикану на цю справу спровадили теж Генрія Стімсона секретаря війни на авдієнцію до папи.

Америка та становище Ватикану.

Становище Ватикану в справі майбутнього мира та становище Америки видаються тільки так на перший погляд розхожими, хоч на ділі воно так не є. Первісне становище Америки в справі влаштування майбутнього повоєнного світа, висловлене в Атлянтійськім Чартері, в дефініції през. Рузвелта чотирьох свобід світа, як теж в численних заявах найбільше відповідальних людей за американську політику, не багато відходить від поглядів Ватикану: Мир та Справедливість. Це зрештою старі засади Америки, країни свободи та рівности для всіх народів. Ці засади й нині є ідеалом американської політики, хоч московські та теґеранські постанови, виглядалоб, не є в повній згоді з тими засадами. Тут маємо діло з двома підходами до міжнародної політики-ідеальним, теоретичним і протизавойовницьким, до якого властиво всі свободолюбні народи прямують, та зі становищем твердої дійсности фактичного укладу сил, які нині ділають у світі та ідеальні засади мира відсувають на бік, немов у тінь. Висліди змагань тих твох політичних концепцій залежні від укладу сил при закінченні війни, вони можуть ще мінятися.

Спільність цілей Ватикану та Америки дати людству тривалий та справедливий мир опертий на максімум свободи для всіх народів не насувають ніякого сумніву. По поглядам висловленим поважними американськими політичними коментаторами, ціль праці американської дипльоматії при Ватикані є склонити папу не висувати надто яскраво таких скрайних поглядів у теперішній час, як на приклад погляду з 2. червня про компромісовий мир. Зокрема постава папи проти цілковитого знищення противника, по думці політичних коментаторів. заохочується Гітлерівську Німеччину й Японію до тим більшого опору та збільшає їх надії, що зі свого безнадійного положення вони ще можуть вийти як не переможними, то принайменше не цілковито поконаними.

Ватикан місцем стрічі розсварених народів.

Одно є певне, що ніяка друга столиця не надається так до того, щоб навіть серед розгару світової війни противники сходилися та стрічалися. При Ватикані нині є не тільки цілий штаб аліянтських дипльоматів, які в часі німецької окупації Риму користали з права екстериторіяльности Ватикану та пережили часи німецької окупації Риму аж до приходу американців в мурах цього невеличкого міста - держави. І навпаки тепер по заняттю Риму аліянтами таке саме схоронище в Ватикані дістали дипльомати держав Осі. Це мимоволі зближає одних і других, бо одні другим, що так скажемо наступають на пяти.

Побіч постійного особистого представника през. Рузвелта Майрона Тайлора при Ватикані є теж американський шарж д'афер Гарольд Титман, анґлійський представник Френсис Осборн та цілий штаб інших союзних представників. З другого боку є там теж представник Німеччини при Ватикнаі барон Ернст Вайзекер, японський Гарада, представник Словакії, Румунії, Фінляндії та Угорщини. Особисто це все люди, приємливі для аліянтського світа, бо це все відомі прихильники західних демократичних держав. Гітлєр та другі керманичі держав Осі умисне тих людей полишали при Ватикані своїми представниками, хоч вони

ОЛ. ЛУГОВИЙ. Права автора застережені.

В КІГТЯХ ДВОГОЛОВОГО ОРЛА

ПОВІСТЬ З ЧАСІВ ВЕЛИКОЇ ВІЙНИ
У двох частинах
(Перший том трильоґії „Огнем і Кровю")

19)

По страшній поразці під Ґрінвальдом-Таненберґом, приперта до озер, російська армія мусіла піддаватися у складі цілих корпусів, до бою не розвинувшись. В цей же час корпуси армії Рененкампфа вели бої всього у чотирох-пятьох верствах від місця піддання, на ще гірших позиціях і все таки пляново відходили. З трьох сот-тисячних армій ледви вийшла третина оголомшених катастрофою, потребуючих довгого відпочинку і реорганізації людей. Коло двіста тисяч пішло в полон, півтораста тисяч впало на полях бою або потопилося. Ці страти — протягом чотирох-пятьох днів, на порівнюючо невеликому відтинку території між Балтиком і ґуберніями Царства Польського. У відступі закінчили своє існування дивізії. Згинув командуючий другою армією, ґенерал-адютант Самсонов. Порівнюючо цілим вийшов ґвардейський кінний корпус Хана Нахичеванського. Німецькі війська знову загналися на російську територію і Росії вже ніколи не пощастило німців відбити. Боєвий запал погас безповоротно, тільки ґенералітет при всякій нагоді накликав „закидати німців шапками".

Чого не доконала збройна німецька сила — доконала зрада. Два німецькі корпуси під Сувалками загналися в мішок. Наступник Самсонова, — ґенерал Фоґ зо своїм штабом подбали, щоб корпуси спокійно з мішка вийшли. Викрилася зрада полковника ґенерального штабу Мясоєдова. Мясоєдова повішено, але фронтови це не помогло. Для підбадьорення „сірої скотини", вояків, роспускано вістки про „чуда" Божої Матери. Чуда не помогли. Тільки російське воядтво своїм життям і кровю уможливило „чудо на Марні".

Справді, трудно було російським військам здобутися успіхів, коли запілля кишіло німецькими аґентами, командні верхи обсаджені німцями, щойно з вибухом війни позмінювавшими з „височайшого дозволу" імена на стовідсотково російські. Штюрмер став Афросімовим, Саблер, обер-прокуратор синоду, тобто найвищий керівник російської церкви — Десятьським, Цейль — Палтовим... Рідний брат командуючого 22. російським корпусом, фон дер Бринкана, командував корпусом німецького боку, на томуж відтинку фронту. Брат другого корпусного команданта, Бредова, командував у німців дивізією... Зрадник Фоґ видав до армії відозву, таку ідіотичну, що мабуть світ ще другої такої не бачив... Ось як та відозва звучала:

„Салдати! Нехай кожний з вас забє тільки чотири німці і тоді наша славна армія винищить чотири армії німецькі і ми переможно вступимо до Берліну. Мамятайте! Кожниї тільки по чотири німці! А хто забажає й більше — не забороняється...[14])

Чесні російські старшини німецького походження несли свій обовязок совісно, назвищ не міняли і походження не таїли. Ті, що не зірвали ще духової єдности з Німеччиною, найшовшися між Сцилою і Харибдою — обовязком та присягою і кровними почуваннями — покінчали самогубством. З оголошенням війни, один з комендантів погранична, полковник, застрілився перед самим боєм, зіставивши записку ляконічного змісту: — Німці — мої брати і битися з ними не можу. Рівнож і Росії зраджувати не хочу. Найкращий вихід — смерть. — Підозріння в нельояльности спричинило й нагінки, хоча виявилися зрадники й такі, що кровного споріднення з німцями не мали, з жінкою воєнного міністра на чолі.

На південно-західному фронті російські війська без особливих зусиль відперли австро-угорську армію. З ними мандрувало покищо воєнне щастя. Протягом кількох тижнів російська армія стала у підніжжа Карпат, наскоками заганялася на угорську територію, тільки вдержатися там не змогла. Карпати оказалися тим давним Рубиконом, непосильним для переходу багато міліоновій російській армії.

Воєнні події розвивалися з застрашаючою швидкістю, а з Росії доходили дивовижні чутки. Говорили про ворохобні, про випадки вбивства дітей мобілізованими батьками, про відмову поодиноких старшин від військової служби, про суд над німцями - однорічниками, яким доведено шпіонажу, але покрила їх цариця Олександра Федоровна. Чутки годі було перевірити, невідомо з яких джерел вони походили, але вони вперто проникали в гущу прикордонного населення, захоплювали уми. Преса, з свого боку, доносила про загальний патріотичний настрій, про підйем духу мобілізованих, не обійшлося і без ворожби. Якісь „праведні старці" пророкували повну перемогу російської зброї і кінець війни через три місяці. І тут же суперечна, нелеґальна чутка, немов таємничий Григорий Нових (Распутін) перестерігав царя — „в імя спасіння Росії і династії якою сгодно ціною оминути війну.[15]) Вояцтво, ще боїв не бачивши, жило цими чутками і падало духом. Та стереотипові — „віра, престіл і батьківщна", хоч на третьому аж місці, ну, й присяга — стримували від дезерції.

(Дальше буде).

[14]) Відозва автентична, проголошено її навіть у наказі до армії. Нижчі формації той наказ опублікувати посоромились.

[15]) Згадує про те у споминах і Жан Жілер, учитель дітей Миколи другого.

AMERICAN RED CROSS
WASHINGTON, D.C.

Американці українського, еспанського, румунського, французького роду, так само і інші групи чужинецького походження, жертвують чимало річей для розвагових центрів для вояків і моряків. Роблять це через Таборові і Шпитальні Ради Червоного Хреста, що були засновані для навязання ліпшої співпраці поміж тими громадськими організаціями та особами, які мають добрий намір помагати нашим воякам і морякам в таборах і шпиталях. Поверх 4,000 військових і морських відділів обслуговуються тими радами в слідуючий спосіб: командуючий відділом повідомляє раду, які саме річі потрібні, а рада відноситься в тій справі до співпрацюючих з нею груп. Майже в кожному випадку потрібні річі доставляються і то в скорому часі. За різними річами звертаються до рад. То просять обставити сонячну кімнату, або кімнату для денного відпочинку, чи тільки одну якусь річ, примірово білярдний стіл, піяно, радіо, доміно, шахи, шазмати.

З багатьох міст в східних стейтах приходять донесення, в яких підкреслюється участь українських груп і поодиноких осіб в тих радах. Ради, що обслуговують райони з такими містами як Питсбурґ, Мекіспорт, Скрентон, Філядельфія та інші міста в Пенсилвенії, а рівнож Ню Йорк, Бруклин та інші в нюйорськім стейті, здибали чимало українських чоловіків і жінок, які з охотою помагають в цій ділянці праця для наших борців. Жінки збирають гроші для потреб ради, шиють фіранки, покривала для меблів та в інші способи стараються помагати радам. Чоловіки поправляють, чи обновлюють даровані меблі та інші річі і стараються зробити успішною працю ради всіма можливими способами.

Коли рада, що працює в районі Темпа, Фльорида, дістала прохання обставити кімнати для деннгоо відпочинку для кількох военних відділів, то одна ґрупа еспанських жінок в тому місті постаралась за повне умебльовання для трьох кімнат. Серед того були навіть фіранки, покривала на крісла та канапи. Інші групи еспанського роду в південно-західних районах співпрацюють в подібний спосіб з Таборовими й Шпитальними Радами Червоного Хреста.

Членкині Румунсько-Американського Горожанського Клюбу в Трентон, Ню Джерзі, вповні умеблювали кімнату для відпочинку при морській вишкільній стації в Лейкгурст. Співпрацюють з радами також французькі, італійські та інші ґрупи по цілій країні.

В праці рад беруть участь церковні ґрупи, робітничі орґанізації, фармерські кооперативи, братські орґанізації, музичні гуртки, запомогові орґанізації, окремі особи, фактично представники всіх всіх верств населення. Маючи в кожному районі центральну установу, що приймає і розпреділює замовлення, уникається непотрібне повторення та запевняється рівне і справедливе та скоре розпреділення завдяки співпраці громадських ґруп та оркемих осіб. Кожний, хто бажає подарувати такі річі як ґрамофонові рекорди в чужих мовах, або різні гри, має звернутися з тим до Таборової і Шпитальної Ради Червоного Хреста в своїй місцевости.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

КУТОК МОВИ.

Дякую, що помістили мої завваги, що до прикметників у третім відмінку, а іменників у семім.

Шевченко, та й усі наші письменники, справді дуже часто придержуються тої неправильної форми ставлення прикметників у третім, а іменників у семім відмінку. Та цим ми не докажемо, що вони всюди уживають на письмі такого самого ставлення.

У Шевченка в „Гайдамаках" знаходимо і правильні і неправильні форми:

„А ясно-вельможний на воронім коні"

„Оживуть гетьмани в золотім жупані"

„Усміхнеться на воронім, та й знову у сльози"

„В червонім жупані", — і такого знаходимо всюди в Кобзарі дуже багато як і того, що неправильно написано.

Питання тепер, де Шевченко правий у реченню наведенім Вами: „сирота в глибокім, в Дніпрі широкому". (Сон). Бо — чей же двох правил не може бути на одно й те-саме твердження... Чому вже не поставити: — „В глибокому, в Дніпрі широкому" або „В глибокім, в Дніпрі широкім"?

Фільольоґічне правило є таке, що українська мова має два місцевики: Перший керується приіменниками **„в, у, на, при"**: В добрім стані, у тихім куточку, на широкім морі, при зеленім столі".

Другий місцевик керується приіменником **„по"**: „По доброму баткові діти плачуть". „Кораблі плавають по широкому морю". „По битому шляхові їхали козаки". „По леду совгалися діти" і т. п.

Одначе, де трапиться ужити приіменника **по** в прислівниковім значінню, тоді після **по** ставимо форму першого місцевика: „по цім боці — по тім боці" і т. п., а не по цьому бокові — по тому бокові.

Чому має бути в „теперішньому", а не „в теперішному" часі? Чи тому, що москалі в себе помякшили багато прикметникових закінчень?

В українській мові можна оправдати мягкі закінчення у прикметникових виразах: „третій" і „синій". Слово „третій" рідне латинському мякому „терціюс", а „синій" проявляє мякість у похожих від нього словах: „синява" а не „синава". Але — теперішний, теперішність, теперішности, нігде не проявляє мякости. Чому не пишемо: „теперішньости"? Бо це слово походить або споріднене з словом, що не має змякшення в собі.

Огієнко поназбирував кількадесять таких прикметників з мнякими закінченнями і радить вивчитися їх напамять, але не доказує, чому вони мають мати не такі закінчення, як усі інші українські прикметники. Чому це? Тому, бо він чув, що так люди говорили у декотрих сторонах України, а це не буде доказ граматичної правильности української мови, бо таких форм у інших частях нарід ніколи не вживав і досі не вживає, хіба начитався, тай приняв за своє те, що неправильне.

Що до „жовто-блакитний" і т. п., то треба по анґлійськи дослівно толкувати: „Єловишблю", як хочемо далі триматися традиції, а не дійсности в українській граматиці.

Іван Бодруґ

(Замітки Редакції. — Не думаємо, що це причиняється до розвязки питання говорити згори про ставлення прикметників у третім, а іменників у семім. Це виглядає на пересуджування справи. Нам здається, що в таких випадках і іменник і прикметник є в тому самому відмінку, хоча прикметник має тут у семому відмінку ту саму форму, що в третьому. Є випадки, що прикметник у четвертому відмінку має таку саму форму (закінчення) як у другому, але про таке ніхто не каже, що там прикметник є в другому, а іменник у четвертому. Розумніше відай признати, що наша мова знає два способи творення прикметника в місцевім відмінку, а потім уже дискутувати над тим, чи порадно, чи треба так робити, чи не краще було би один з них знести, а другий задержати, чи може обмежити один спосіб до одних умовин, другий до інших. Не можна теж згори заявляти, що один є нормальний, правильний, граматичний, чи як там, бо всяку таку заяву треба вперед доказати. Що з того, що граматій скаже, що „фільольоґічне правило" є таке а таке, коли й народ і письменники його загально не придержуються? — Не можна теж, на нашу думку, у справах мови говорити, що чейже двох правил не може бути на одно й те саме питання. Так воно є в математиці: як 2 рази 2 є 4, то певно не 3 і не 6. У мові одначе часто є дуальні форми. Здається в кожній мові. Знає їх англійська мова, і в вимові, і відмінах слів. Знає такі подвійні форми просто кожна словянська мова (взявши польську ґазету, що була під руками, стрічаємо фразу „мє валізкі", яку так само добре й граматично можна би висказати „моє валізкі"). — Звідки Шан. Дописувач узяв своє правило, що правильно уживати „третього відмінка" по приіменнику „по", але не по інших? На стільки доказують приклади, що приходять без застанови на память при першій згадці цього правила, українські поети ні прозові письменники чомусь цього правила не держаться. Чому ми сказали „у теперішньому часі", а не в „теперішному часі"? Правда, що Огієнко склав цілу низку прикметників, що кінчаться на „ій", а не на „ий", і можливо, що між ними є такі, які народ так вимовляє лише в деяких околицях. Одначе, хоча воно може й так є, ми ще не беремося твердити це зовсім певно, бо ця справа ні на один бік ні на другий зовсім певно не розслідженa. Можливо, що там є слова, які на цілій, або майже на цілій українській мовній території мають закінчення на „ій", а може є такі прикметники, які так вимовляються в Київщині, в центрі української мови. Поки такі розсліди будуть зроблені, важко нам судити, та ще звідси. Ледво чи з Канади й Злучених Держав можна ці питання розслідити. Правда, Огієнко поробив на скору руку різні неоправдані твердження, але з цього ще не виходить, що все, що тільки Огієнко сказав, не має основи. Пораб скінчити з обожанням одної людини, але й пора скінчити з нашим старим складанням усеї вини на невістку. Конкретно, щодо самої форми „теперішній" замісць „теперішний", то Словарь української мови Бориса Грінченка, складений на довго перед Огієнком, знає тільки „теперешній" та „теперішній". І наводить Грінченко виїмки з Івана Нечуя-Левицького, що писав на довго перед Огієнком, і П. Куліша, що теж писав до Огієнка. — Щодо питання, як описувати по українськи барви якоїсь річи, що має їх дві або більше, то нам здається, що таку справу українська мова повинна вирішувати сама, не оглядаючися на те, як її вирішує англійська мова, як знову анґлійська мова вирішує її, не оглядаючися на українську. Щоби раз на все покласти край цій баламуті внаслідок впливу анґлійської мови в цій справі, треба нам тямити, що для таких висказів англійська мова має свої засоби, яких українська не має, і на відворот українська має засоби, яких не має анґлійська. Англійська мова має родівник („член", „артикел"), завдяки чому вона може сказати: „Е(й) блек енд гвайт доґ" і це буде значити „один біло-чорний пес" і може сказати „е(й) блек енд ей гвайт доґ" і це буде значити „один білий пес і один чорний пес". Не маючи родівника, українська мова не може висказати таких різниць так легко, і тому маючи описувати предмет з двома красками, лучить їх разом власне таким способом, як „біло-чорний", „жовто-блакитний". Хто перекладає одну мову на іншу „дослівно", цей баламутить і других і самого себе. Знаємож людей, які перекладаючи так дослівно, переклали українське „неборак" на німецьке „гіммельскребс". Та що таке дослівне перекладання доказує? Хіба одно: що так перекладати не розумно.)

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРҐАНІЗАЦІЙ

ДІТРОЙТ, МИШ.

Зазив Українського Відділу А. Ч. Х.

Війна побирає много жертв: вмного вмирає, а ще більше є ранених. Раненим можна помогти, і вратувати їх життя нашою кровю.

Громадяни й громадянки: Поможіть добрій справі і кличте всіх, щоби допомогли жертвою своєї крови.

Ми купуємо военні бонди, працюємо в военних оборончих фабриках, українське жіноцтво працює в Амер. Черв. Хресті, много з нас жертвували і свою кров, але много є таких, що нераз рішались жертвувати свою кров і до нинішнього дня не рішились.

Може Ваш син, брат, сестра або рідний, нині вмирають на фронтах, а Ви відкладаєте.. Не ждіть, щоб не було запізно.

Для всіх народностей є призначені дні в місяці. Американський Червоний Хрест призначив день для українців, а це **кожний третий четвер в місяці** при 450 Вест Форт Ст. Зробіть призначені четверги успішними.

Рівнож проситься Вас повідомити предсідницю Укр. Відділу Амер. Черв. Хреста, щоби вона могла подати Вам ближчі інформації. Адреса: Mrs. Mary Skowron, 2701 Commor Ave., Hamtramck 12, Mich. Tel.: T O 7—7183.

Надіємось на Вашу щиру співпрацю для так благородної цілі.

Український Відділ Американського Червоного Хреста:

Марія Сковрон, голова;
Марія Сена, фін. писарка;
Анастазія Королишин, рек. писарка;
Анна Стецько, касієрка.

ШІКАҐО (САВТ)

Кампанія за шпиталь.

У нас на Савт Сайд, в повіті Кук, іде вже від 4 років кампанія за повітовий шпиталь. Яких 1,000 орґанізацій бере участь в цьому ділі, але з українців то є лише 301. відділ У. Н. С., а також поступовий клюб з Пулман, де належать наші люди. Орґанізація „Ди Шікаґо енд Кук Кавнті Юнайтед Федерал Сошел Ліберті Кавнсил" має в своїм складі також 1 українця, а це підписаного, і вона старається приєднати інших українського роду помогти кампанії. Адреса орґанізації: 10248 Ескапаба Евеню.

Михайло Мелик,
член 301 від. У.Н.С.

ЕРНІ ПАЙЛ, відомий военний кореспондент американських газет, розмовляв в Нормандії з ґенералом Омаром Бредлім та Двайтом Айзенговером.

ҐЕСТАПО ПЕРЕСЛІДУЄ ГОЛЯНДСЬКУ ІНТЕЛІҐЕНЦІЮ.

ЛОНДОН, (ОНА). — Голяндські державні круги в Лондоні мають вістку, що німецька поліція реєструє всю інтеліґенцію в краю з тою цілею, що буде вивозити їх до Німеччини на примусову працю. В багатьох містах Ґестапо видало приказ інтеліґентам по заході сонця на вулицю не показуватися і заборонило їм брати участь в громадських зібраннях та забавах.

Голяндський уряд побоюється, що німці вже зареєстрували в Голяндії около 20,000 інтелектуалістів і багато з них вже вивезли до Німеччини. Націсти страшно ненавидять інтеліґентної верстви підбитого народу і стараються винищувати її. В першу чергу вигублюють людей вільної професії — лікарів, адвокатів, учителів, професорів університету, аптикарів, журналістів, торговців, священиків, тощо. Особливо мають око на тих, що відказуються з ними співпрацювати і помагати їм грабити свій рідний край. Таких вони негайно арештують, беруть на довгі допити, а потім висилають на примусову працю, з котрої вже мало хто вертає. Кажуть, що недавно німці вивезли з Ротердаму около дві тисячі чоловіків, яких тримали тиждень в концентраційному таборі, а потому заставили будувати укріплення над берегами моря.

НІМЦІ АРЕШТУВАЛИ НОРВЕЗЬКИХ МІСІОНАРІВ.

СТОКГОЛЬМ, Швеція, (ОНА). — Місійне товариство повідомило шведських кореспондентів, що німецька окупаційна влада арештувала в Норвеґії всіх місіонарів. Німці кажуть, що ці люди замісць проповідувати Слово Боже, навязували знакомства з чужинецькими робітниками, военними плінними і власними діверсійними елементами та помагали їм саботувати німецьку владу.

Місійне товариство заперечило це і сказало, що місіонарі сповняли свої обовязки правильно і ніхто з них не признається до вини проти свого народу. То правда, що місіонарі час-від-часу стикалися з чужинецькими робітниками, але крім передання чужинцями листів на почту, вони більш нічого не робили такого, аби їх садити за ґрати. Місіонарі люди спокійні, але більша половина їх находиться в концентраційних таборах, бо німці тепер власної тіни починають боятися і підозрівають, що хто не німець, то обовязково мусить бути ворогом націстської влади в Норвеґії.

НІМЦІ ГРАБЛЯТЬ БІБЛІОТЕКИ.

ЛОНДОН, (ОНА). — Польські кола в Лондоні подають на основі оповідань очевидців, що німецька влада в Польщі казала ограбити всі важніші бібліотеки. Як німці відступали зі Львова, то в першу чергу вивезли відти всі вартісні книжки, мистецькі образи, тощо. Те саме зробили вони й у Варшаві і Кракові. До Народної Бібліотеки в Варшаві зявилися німецькі „спеціялісти" й обчистили її так, що мало що в ній лишилося. З Ягайлонської Бібліотеки в Кракові націсти забрали всі стародавні твори про історію Польщі і вивезли їх до Франкфурту.

Ограбовані в Польщі мистецькі обєкти вже появилися на ринку і поляки слідкують, де і хто їх продає. Підземні орґанізації мають список людей, котрі ці книжки забирали і вивозили закордон. Як скінчиться війна, то поляки будуть домагатися покарання тих людей.

З КОГО СКЛАДАЮТЬСЯ ЮГОСЛАВСЬКІ ПАРТИЗАНИ?

КАЇРО, Єгипет. (ОНА). — До Каїра вернув один з анґлійських офіцирів, що два місяці тому взад були післані до Югославії вчити партизан оперувати анґлійськими машиновими карабінами. Лютенант Санфтлебен каже, що такого війська, як має маршал Тіто, він ще зроду не бачив і навіть ніде про таке військо не читав. Визвольна Югославська Армія складається з людей різного віку обох полів. Служить у ній інтеліґенція, селяни, робітники і навіть священики. Це є народна армія в повнім того слова значінню. А який в неї войовничий дух. Він бачив, як поруч сербського механіка машерував хорватський поет; як у наступі на ворожі позиції йшли поруч себе словінський адвокат, сербський рільник і вдова повішеного німцями хорватського робітничого провідника. Вони співали боєві пісні, стріляли і гнали ворога туди, відки він прийшов. Я ще не бачив, говорив Санфтлебен, аби вояки так завзято, і з такою певністю себе, воювали. Партизани, здається, не цінять свого життя, бо йдуть в найбільш непевні бої, кидаються на багато сильнішого ворога і — перемагають його.

Одного разу мені приходилося машерувати з партизанами дві добі, але я не заувважив, аби вони були змучені. Жінки тримали крок з мужчинами, несли свої набої, зброю і харчі таксамо, як і мужчини. Співали разом народні боєві пісні, жартували і, як було треба, стріляли, відбивалися від передної німецької сторожі, поки не виконали призначеного їм діла.

В партизанській армії панує строга дисципліна, порядок, пошана до офіцирів і небувалий войовничий дух. Партизани скоро вчаться оперувати модерною зброєю і просять, щоби їм давати такої якнайбільше. Не тримайте таку добру зброю в своїх магазинах, казали партизани, а давайте її сюда.

Лютенант Санфтлебен передав своїй команді звіт, в якім сказав, що анґлійці повинні негайно післати партизанам більший запас ручних ґранат, велику кількість менших машинових крісів й іншої модерної зброї, бо партизанам її дуже потрібно. Маршал Тіто має тепер велику армію, але їй бракує зброї й амуніції.

не надто великими симпадіями тішилися у своїх сфашизованих країнах. Часті стрічі тих людей вяжуть людство, розсварене та поділене на два ворожі табори якимись слабенькими ниточками. Все це робить Ватикан справдішним осередком ще найбільших мирових можливостей.

НІМЕЦЬКИЙ НАРІД ПЕРЕКОНАНИЙ, ЩО ҐІТЛЕР ПРОГРАЄ.

СТОКГОЛЬМ, Швеція, (ОНА). — Прибувший сюди німецький купець оповідає, що в Німеччині вже мало таких людей, які вірять, що Гітлер виграє війну. Такі вже навіть нічого прилюдно не говорять, а нарід знає, що війна скінчиться поразкою для німців. Колись, казав купець, люди слухали Ґебельса і вірили, що Німеччина потрапить цілий світ завоювати, а тепер вже й він мало про це балакає. Головною ціллю націстської пропаґанди на домашньому фронті тепер є піддержати мораль німецького народу і переконати його, що Німеччина мусить битися до кінця.

Купець далі оповідав, що Ґестапо вже мало видати своїм членам фальшиві документи, щоби уможливити їм ховатися після програної, бо якби вони ходили поміж нарід, то він би їх вибив, як собак. Ґестапо так далося народови в знаки, що без фальшивих документів його членам не буде чого в Німеччині попасати, особливо в менших місточках, де їх всі люди знають.

ПОЗІР! — НЮАРК, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦЯ!

ВЕЛИКИЙ ПІКНІК

влаштовує

УКРАЇНСЬКА КАТОЛИЦЬКА ПАРОХІЯ В НЮАРК

В UNION, N. J.

KRIVANEK'S OLD CIDER MILL AND PICNIC GROVE
VAUX HALL ROAD, NEAR BURNETT AVE.

В НЕДІЛЮ, 30. ЛИПНЯ (JULY 30, 1944)

Від год. 2-гої пополудні. Вступ 60 центів.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ—WANT ADS

Classified Department—BErgen 4-0237—BRyant 9-0582

War Manpower Commission Employment Regulations

Essential Workers need Statement of Availability. If transferring to less essential, need U. S. Employment Service consent in addition. Critical workers also need both.

Сущні робітники обовязані мати посвідку, що вони є до розпорядимости. При переношенню до менше сущних робіт мусять мати крім цього згоду „Юнайтид Стейтс Емплоймент Сервіс". „Критичні" робітники потребують теж обох посвідок.

ПОТРІБНО МУЖЧИН **ПОТРІБНО МУЖЧИН**

ПОТРІБНО ВОЄННИХ РОБІТНИКІВ
ДО ФАБРИКОВАННЯ СТАЛЕВИХ ПЛИТ
МАШИНІСТІВ — ВЕЛДЕРІВ
ВИКЛАДАЧІВ НА МЕТАЛЮ — РОБІТНИКІВ
ПОСТІЙНЕ АБО ЧАСОВЕ ЗАНЯТТЯ
ДОСВІДЧЕНИХ І БЕЗ ДОСВІДУ
ДОБРА ПЛАТНЯ
СТАЛА РОБОТА — ДОСИТЬ ОВЕРТАЙМ
ЗНАМЕНИТІ РОБІТНИЧІ УМОВИНИ
Потрібне свідоцтво звільнення
L. O. KOVEN BRO., INC.
PATERSON PLANK RD. & FRANKLIN ST.
JERSEY CITY, N. J.

МУЖЧИН
НЕ ТРЕБА ДОСВІДУ
Дістануть харч і уніформи
Цілий час або частину
ПОМИВАЧІ
ДИШВАШЕРЗ, ПАТВАШЕРЗ
ПОРТЕРИ на день і ніч
Мусять говорити по англійськи
Бонуси — платні вакації
Постійна позиція
Робітники в критичних заняттях мають принести звільнення
SCHRAFFT'S
ГОЛОСІТЬСЯ ЦІЛИЙ ДЕНЬ
56 WEST 23rd ST., N. Y. C.
АБО ГОЛОСІТЬСЯ 5—8 ГОД. ВЕЧІР
1381 BROADWAY (Nr 38 St.) N. Y.

ПОТРІБНО МУЖЧИН
Досвід непотрібний
ЯК
ПОРТЕРІВ
І
РОБІТНИКІВ
ДОБРА ПЛАТНЯ
ПОСТІЙНА РОБОТА
Робітники з важної воєнної роботи мусять мати доказ звільнення.
FEDERAL
TELEPHONE & RADIO CORP.
591 BROAD ST., NEWARK, N. J.

Робітників до пекінг гавзу
Stahl Meyer Inc.
1125 Wyckoff Ave., Bklyn, N. Y.
Від понеділка до пятниці

Бучерів
All around pork men
Добра платня, стала робота
Stahl-Meyer, Inc., 172 E. 127 St. N.Y.
Голосіться від понеділка до пятниці.

Потрібно мужчин до чищення
в віці 40—50 літ,
з добрим здоровлям, 83 ц. на год.
Stahl-Meyer Inc., 172 E. 127 St., N.Y.
Також 1125 Wyckoff Ave., Bklyn.
Від понеділка до пятниці.

Мужчин (15)
Сильних і здорових — стала робота. 83 ц. на годину. Голоситись **Stahl-Meyer Inc.**, 1125 Wyckoff St., Bklyn, від понеділка до пятниці.

ДОМОВОГО РОБІТНИКА
ДОБРА ПЛАТНЯ
Голоситись у п-ни Hurst
HOTEL GRAMERCY PARK
Lexington Ave. & 21st St., N. Y. C.

МУЖЧИН
в урядуванні товарами
в фабриці фарб.
Стала посада
ДОБРА ПЛАТНЯ
Потрібно посвідки звільнення.
VALENTINE & CO.
Jacobus Ave.,
South Kearny, N. J.

ПОРТЕРІВ—РОБІТНИКІВ
Добра нагода тепер з повоєнною будучністю, важна воєнна індустрія, свідоцтво, що ви є до розпорядимости потрібне.
EIMER & AMEND
GREENWICH & MORTON STS.,
NEW YORK CITY
7th Ave. subway-Christopher St. Sta.
N. J. мешканці: Hudson Tubes Christopher St.
а також у фабриці **Edgewater**
850 River Rd., Edgewater, N. J.

Гавсмен-Портерів, до чищення, добрі роб. умовини. Голоситись **Hotel Dixie**, 250 W. 43 St., N. Y.

ПОРТЕРІВ — денна і нічна робота; добре плачено. Голоситись цілий день. **305 Broadway, Room 103**, Worth St., Station I R T

ГАВСМЕНА
ПАЛЯЧА І ЗРУЧНОГО МУЖЧИНИ
ВОЛВОШЕРА
ЮНІЙНИЙ ГОТЕЛЬ
Голоситись у Гавскіпер
BOLIVAR HOTEL
230 Central Park West
cor. 83rd St., N. Y.

ПОТРІБНО ЖЕНЩИН

ДІВЧАТА И ЖІНКИ
НЕ ТРЕБА ДОСВІДУ
Цілий час або частину
ПЕКАРІ
РОБІТНИКИ В ПЕНТРІ
В РОБОТІ ПРИ САЛАТАХ
ПРИ СЕНДВИЧАХ
ПРИ ПАРОВІМ СТОЛІ
ПОМИВАЧКИ
КУХАРКИ
ДЛЯ ПРИЛАДЖЕННЯ ДЕСЕРУ
ДЛЯ РОБОТИ В ПРАЛЬНІ
Мусять говорити по англійськи
Дістануть харч і уніформи
Бонус — Платні вакації
Постійна робота
Нагода для авансу
Робітниці в критичних заняттях мають принести звільнення
SCHRAFFT'S
56 WEST 23rd ST., N. Y. C.
Або голоситись 5—8 вечером
1381 Broadway (Nr 38th St), N. Y.

ЧЕМБЕРМЕЙДС
ДОБРА ПЛАТНЯ
Голоситись у п-ни Hurst
HOTEL GRAMERCY PARK
Lexington Ave. & 21st St., N. Y. C.

ЖІНОК ДО ЧИЩЕННЯ
Добра платня,
добрі робітничі умовини
Голоситись у Miss Hurst
HOTEL GRAMERCY PARK
Lexington Ave. & 21st St., N. Y.

КУХАРОК
Жінок заінтересованих в куховарстві з домашним або ресторанійним досвідом
Добра платня—скора підвишка
Гарний вишкіл в добрій роботі
Треба знати читати
І писати по англійськи
SCHRAFFT'S
56 WEST 23rd ST., N. Y. C.

Чембермейдс і Бетмейдс. $20.45 і $20.95 Голос. у Гавскіпера. **Hotel George Washington**, 23 St. Lexington.

Послугачок, жінок чистити і заряджувати, добрі роб. умовини. Голоситись у Гавскіпер. **Hotel Dixie**, 250 W. 43 St., N. Y.

ПОТРІБНО ЖЕНЩИН

Робітниць до пекінг гавзу
Stahl Meyer Inc.
1125 Wyckoff Ave., Bklyn, N. Y.
Від понеділка до пятниці.

ЧЕМБЕРМЕЙДС
БЕТМЕЙДС
ЮНІЙНИЙ ГОТЕЛЬ
Голоситись у Гавскіпер
BOLIVAR HOTEL
230 Central Park West
cor. 83rd St., N. Y.

ВЕЙТЕРОК
5 днів тижнево, добрі робітничі умовини. Голоситись
SAN CARLOS HOTEL
150 East 50th St., N. Y. C.

ЖІНОК — чистити офіси; вчасно-вечірна робота; добре плачена; без миття офісів. Голоситися цілий день. **305 Broadway**, Room 103; Worth St. Station I R T

ПОТРІБНО МУЖЧИН І ЖЕНЩИН

МУЖЧИН—ЖІНОК
ЦІЛОДЕННА АБО
ЧАСОВА РОБОТА
4 ДО 7 ГОДИН ДЕННО
ДОБРА ПЛАТНЯ
СТАЛА ПРАЦЯ
ДО ЗВИЧАЙНОГО ЧИЩЕННЯ В ОФІСОВИХ БУДИНКАХ І ГОТЕЛЯХ В МЕНГЕТЕН І БРУКЛИН.
ВЕЧОРАМИ АБО НОЧАМИ
Голосіться денно до
NATIONAL CLEANING CO.
9 W. 29th St., near 5th Ave.
New York City

НІМЦІ ОПУСКАЮТЬ СХІДНУ ПРУСІЮ

СТОКГОЛЬМ, Швеція. (ОНА). — Шведська преса подає, що в Східній Прусії запанувало чисте безголовя. Червона Армія вже находиться на границі і цивільне німецьке населення втікає на захід. Люди беруть з собою все, що можуть захопити, і вибираються до Німеччини. Тягарові поїзди так забиті, що нема де іглі впасти. Багато людей не може дістати місця і йдуть на захід піхотою.

Втеча цивільного населення з Східної Прусії почалася вже три тижні тому. Як прийшла вістка, що Червона Армія проломила німецьку лінію і пре на захід, то цивілі почали облягати банки і вибирати ощадности та приготовлятися до виїзду в глибину краю. Уряд втихомирював цивілів, що німецька армія не впустить совєтських військ до Прусії, але люди вже не вірили офіційним заявам і старалися поволи виїздити на захід. Вони бачили, що німецька армія, замісць відбивати ворога, також втікала з фронту. Військова команда дала приказ відтягати з фронту великі гармати, запаси амуніції і харчів. Все те везено в сторону Білостоку, Берестя — над Вислу, де здається німецька команда має на думці спинити наступ Червоної Армії. Цивілі побачили, що військо відступає, то й самі почали втікати.

Московська радіовисильня також передала вістку, що в Східній Прусії запанувало безголовя і цивільне населення, яке націсти цілий час страшили „російськими козаками", втікає. Бувший німецький комісар на Україні, Еріх Кох, також вже виїхав з Прусії і подався в сторону Варшави. Йому було припоручено доглядати жнив в Східній Прусії і старатися призбирати якнайбільше харчів, але Червона Армія перешкодила йому в роботі. З Кохом виїхав весь його штаб. Німецькі урядовці, які прибули до Прусії з прибалтійських країв — Латвії, Естонії і Литви, також подаються в сторону Варшави і Лодзі, бо інші дороги так забиті, що у вагонах годі місця дістати.

Винахід українського вченого на полі радіольоґії

На кілька місяці до війни европейська фахова і щоденна преса, а також і чехословацьке радіо, принесли вістки про світовий винахід нашого хеміка д-ра П. Пархоменка на полі радіольоґії.

Рад цей найдорожчий елемент, який недавно був ізольований з уранової руди в Яхимові, в Чехії, завдяки пані Кюрі, і що став у медицині добродійним, особливо в терапії рака, визначається тим, що безперестанно й самовільно розкладається на інші елементи. Щоб дати приклад: в одному грамі радія за кожну секунду вибухає 37 міліярдів атомів, які розпадаються на радіову еманацію та гелій. При тому розкладі виділюються три різні роди променів.

Радова еманація це ґаз, який по семиступневому розкладі переходить в оливо. Згадана еманація має дуже велике терапевтичне значіння, проте при всіх зусиллях у багатьох учених світового імені, не вдалося знайти форми або сполуки, яка цю еманацію вільно та безперестанно випускалаб назверх.

Через те шпиталі і фахівці, які працювали з радом уживали розчинів хльоридів або бромідів раду, а звільнену еманацію висмоктували дуже складними машинами. Ясна річ, що праця була дуже некономічна і багато цінних розкладових продуктів раду пропадало дурно.

Аж у році 1926-му проф. д-рові Ганові, директорові державного Радіольоґічного Інституту в Берліні, вдалося вперше перекласти радіоактивний елемент на ферріоксид, який, правда, добре еманував, але скоро, так би мовити, старівся, тратив еманаційну силу, а в дуже багатьох випадках, які подає в своїй англійській публікації д-р П. Пархоменко і зовсім не надався до практичного вжитку.

Д-рові П. Пархоменкові вдалося, після кількалітніх студій, винайти цілу низку хемічних комплексів, головно комбінації гидроксидів або оксидів так зв. тяжких ковів з силікатовим гелієм, у яких абсорбована радоактивна сіль або елемент еманує майже в квантитативній кількости і що найважніше — тривко.

Контрольні досліди вів спочатку Інститут в Берліні, потім систематично кілька років директор чехословацького Радольоґічного Інституту в Празі, відомий радольоґ, доц. д-р Фр. Беґоунек (знаний з арктичної експедиції на північний бігун генерала Нобіле), який свої позитивні спостереження детально оголосив теж в англійській мові.

Практично цей винахід дає можливість переховувати і великі кількости раду в означеній формі, що не перевищає ваги пів грама.

Крім практичного значіння в медицині цей винахід буде мати велике значіння і у добуванні польонія.

Д-рові П. Пархоменкові вдалося і практично застосувати свій винахід при будові спеціяльних апаратів, які при своїй постійній радоактивній активности, відзначаються ще й тим, що їх можна без небезпеки дати і до рук ляїка для лікування питтям, при купелі, інгаляції і т. д.

Ці останні винаходи дають можливість хворим лікуватись радоактивно дома, не виїжджаючи до радоактивних купелів, яких на світі так мало, а лікування, в яких таке дороге.

Особливо Америка рахується з тим, що нові винаходи нашого хеміка д-ра П. Пархоменка матимуть якнайширше застосування у практиці.

Д-р П. Пархоменко родом з Києва, брав участь у відомому бою під Крутами, скінчив фармацевтичний виділ Карлового Університету у Празі, слухав викладів хемії у проф. І. Горбачевського і в Українському Вільному Університеті дістав дитул доктора за розвідку в хемії.

ПОСТУПОВІ МАДЯРИ ПОМАГАЮТЬ ЖИДАМ.

БЕРН, Швайцарія, (ОНА). — Наспівша сюди з Будапешту націоналістична мадярська преса доносить, що поступові мадяри стараються ратувати жидам життя. Ґазети пишуть, що в останніх днях поліція арештувала около пятьдесять мадярських лібералів, які помагали жидам втікати закордон і перетримували їх в своїх помешканнях. Між арештованими є три лікарі, шість учителів, чотири дрібні торговці, робітники і селяни.

Мадярська влада оскаржує їх за те, що вони іґнорували приказ донести поліції, що в їх домах, на подвірю і в помешканнях находилися жиди, яких було приказано відставити до найближчої поліційної стації. Замісць того, ґазети пишуть, що оскаржені мали звязки з нелеґальною організацією в Шеґеді і відправляли жидів туди, щоби мали нагоду перейти югославську границю і дістатися до партизанів.

Ґазети апелюють до народу не іґнорувати урядових розпоряджень і виконувати всі його прикази без застережень, бо в противнім разі уряд буде карати. Не звертайте, пишуть ґазети, на підшепти всяких псевдо-патріотів, радикалів і поступовців, які саботажують наш уряд і переховують в себе жидів, бо ці люди є ворогами нашої держави. Навпаки, видавайте їх поліції, бо вони є народні шкідники.

ВОЄННІ РОБОТИ. — Під французьким містом Ля Айє ді Пііт націстичні вояки, пiймані в неволю аліянтськими військами, працюють при копанню гробів для своїх власних товаришів. Американський вояк-мурин стоїть над ними сторожем з наложеним на кріс багнетом.

Вітвертість.

Коли управитель підприємства наймає до роботи людину, яка є мудріша від нього, хай не боїться за себе. Новий робітник буде думати, що управитель всетаки мудріший, коли взяв його до роботи.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. — Тов. Зап. Січ, від. 342, повідомляє своїх членів, котрі довжні 3 місяці, щоби заплатили свою належитість до 27 липня на поникчу адресу: John Markowicz, 46 Hayward Ave., Carteret, N. J., бо інакше будуть суспендовані. — І. М., секр.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 21. липня 1944 р. померла в 26. році життя

ОЛЕНА КІНАШ

членкиня Тов. ім. М. Грушевського, від. 150 У. Н. Союзу в Пітсфілд, Масс.

Покійна родилася в Пітсфілд, Масс. сОтавила мужа Стефана, котрий тепер при війську, маму і батька. Була спокійної вдачі і тому люблена всіми знайомими.

Похорон відбувся 24. липня 1944.

В. Її П.! О. Яремій, секр.

EVERYBODY EVERY PAYDAY 10% IN WAR BONDS
КУПУЙТЕ ВОЄННІ БОНДИ

Д-Р С. ЧЕРНОВ
- Гострі й хронічні недуги чоловіків і жінок — Шкіра й кров.
- Аналіза крови для подружого свідоцтва.
- Гемороїди й желяки лікується без операції.

223 SECOND AVE., cor. 14th ST., NEW YORK CITY. Room 14.
GRamercy 7-7697
Офісові години: денно від 10 до 7:30.
ЖІНКА-ДОКТОР ДО ОБСЛУГИ.
X & Флюроскоп.—Екзамінація $2.00

$150.00 ЦІЛИЙ ПОХОРОН
і вище
ОБСЛУГУЄМО В ПЕРТ АМБОЙ І ОКОЛИЦІ
KANAI KAIN
FUNERAL HOME
433 STATE STREET,
PERTH AMBOY, N. J.
Phone: Perth Amboy 4-4646

МИРОН ЛИТВИН І СИН
УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ
Обслуга щира і чесна
383 Morris Avenue,
cor. Springfield Ave.
NEWARK, N. J.
Phone: ESsex 3-5347

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
заряджує погребами по ціні так низькій як $150
ОБСЛУГА НАЙКРАЩА.
JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as $150.
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК
— на —
ФІЛЯДЕЛЬФІЮ
й околицю
МИХАЙЛО НАСЕВИЧ
cor. FRANKLIN & BROWN STS.,
PHILADELPHIA, PA.
Tel. MARKET 1320.
ОБСЛУГА В ДЕНЬ І В НОЧІ.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами
В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ
129 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568
BRANCH OFFICE & CHAPEL:
707 Prospect Avenue,
(cor. E. 155 St.)
BRONX, N. Y.
Tel.: MElrose 5-6577

ЛІКУЄМО ХРОНІЧНІ НЕДУГИ
ЧОЛОВІКІВ І ЖІНОК.
ШКІРНІ, НЕРВОВІ й ШЛУНКОВІ НЕДУГИ, Гемороїди й інші відходові забурення, Ниркові й Міхурові забурення, Біль у книжах, Шлункові й внутренности забурення, хронічні боляки, пухлину залоз, нервове ослаблення, ревматизм і запалення жил. Лікуємо ЧОЛОВІКІВ і ЖІНОК модерними методами зі скорою пільгою. Лучі Екс, екзамінація крови і мочі, застрики, коли вказане. Всі хронічні недуги лікуємо науково.
ОПЛАТА УМІРКОВАНА. — МЕДИЧНА ЕКЗАМІНАЦІЯ $2
Dr. ZINS (28-літне заведення)
110 EAST 16th STREET (Union Square) NEW YORK, N. Y.
Щоденно від 9. г. рано до 7. г. вечі. У неділі від 9. рано до 2. попл.

ТАРЗАН, ч. 1011. Приятелі в потребі.

Як Тарзанова клітка піднялася вгору, сторож крикнув і показав на беріг. Тарзан поглянув крізь крати.

Він побачив вид, що його врадував: своїх вірних вояйників Вазирів, а з ними Нкіму.

Він думав, що Нкіма його покинула, а тимчасом малпочка спровадила його приятелів.

І тепер, як вояовники зароїлися на березі, Ферет крикнув: „Відбивай від берега!"